

Onderzoektechnische verantwoording

Opinieonderzoek Solidariteit

Project 18917 / mei 2013

Een onderzoek in opdracht van de **Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling**, te **Den Haag**.

AUTEURSRECHT MARKETRESPONSE NEDERLAND BV

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van MarketResponse Nederland BV te Leusden.

Bij eventuele publicatie van het onderzoek, of een deel daarvan, in de nieuwsmedia of in de vakliteratuur, is de toestemming van MarketResponse Nederland BV en de in dit rapport vermelde opdrachtgever benodigd.

De gegevens uit dit rapport zijn uitsluitend bestemd voor kennisneming door werknemers en beroepsmatige adviseurs van de rechthebbende opdrachtgevers van MarketResponse Nederland BV.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Onderzoekverantwoording	4
1.1 Opzet en methode	4
1.2 Vragenlijst	4
1.3 Steekproef	4
1.5 Responseverantwoording	5
1.6 Veldwerk	5
1.7 Weging	5
1.8 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	6
1.9 Onderzoekbegeleiding	7

Voorwoord

In opdracht van de **Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling** heeft MarketResponse Nederland BV een opinieonderzoek naar **Solidariteit** uitgevoerd. In deze onderzoektechnische verantwoording wordt verslag gedaan van dit onderzoek.

Na dit voorwoord zijn de onderzoektechnische gegevens van het onderzoek weergegeven.

Deze onderzoeksverantwoording is digitaal aan de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling opgeleverd.

Leusden, mei 2013
MarketResponse Nederland BV

Imre van Rooijen MSc. BBA
(Research Consultant)

drs. Petra van Laar
(Senior Data Consultant)

1. Onderzoekverantwoording

1.1 Opzet en methode

Het onderzoek is opgezet als een ad hoc kwantitatief online onderzoek (CAWI; Computer Assisted Web Interviewing). Het onderzoek is als losstaand onderzoek aangeboden.

1.2 Vragenlijst

Voor dit onderzoek is gebruikgemaakt van een gestructureerde vragenlijst. De gemiddelde invultijd van de online vragenlijst was 5 minuten. De beoogde respondenten zijn uitgenodigd via een email met de volgende uitnodigingstekst:

Hierbij ontvangt u een uitnodiging deel te nemen aan een kort onderzoek over een maatschappelijk onderwerp. Dit korte onderzoek vindt plaats in opdracht van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling.

1.3 Steekproef

De populatie en onderzoeksdoelgroep bestaan uit personen van 18 jaar en ouder die beschikking hebben over internet. Het steekproefkader wordt gevormd door De Onderzoek Groep. Uit het steekproefkader is een steekproef getrokken waarbij het doel is dat de uiteindelijke netto steekproef zo dicht mogelijk in de buurt komt van het profiel van de doelgroep: Personen 18 jaar en ouder die beschikking hebben over internet. Bij dit onderzoek zijn de volgende variabelen bij de steekproeftrekking gebruikt:

- Geslacht
- Leeftijd (7 categorieën)
- Gezinsgrootte (5 categorieën)
- NielsenMoa (6 categorieën)
- Opleiding (3 categorieën)
- Positie binnen huishouden (4 categorieën)

De steekproeftrekking trekt een steekproef naar de verhoudingen van bovenstaande variabelen zoals deze in het profiel bepaald zijn. De eerste drie variabelen wegen zwaarder in de steekproeftrekking dan de onderste drie. In de steekproeftrekking wordt rekening gehouden met het individuele responsepercentage (over de afgelopen 10 onderzoeken).

In de eerste (twee) dagen van het onderzoek is het merendeel van de uitnodigingen verstuurd. Na vier dagen is er een tweede steekproef getrokken, waarbij dezelfde methode is gebruikt, maar waarbij rekening gehouden wordt met de samenstelling van de netto steekproef (=respons) op dat ogenblik.

De bruto steekproef bestond uit 2.973 personen; dit vertegenwoordigt 2,9 keer de te realiseren netto steekproef. In totaal hebben 1.077 respondenten deelgenomen aan het onderzoek.

1.5 Responseverantwoording

De volgende tabel geeft de responseverantwoording weer van het onderzoek.

	Absoluut n=	Relatief in %
Bruto online steekproef waarvan:	2.973	100
- internetlink ongebruikt	1.618	55
Aantal contacten waarvan:	1.319	45
		=100
- internet afgebroken	172	13
- weigering	70	5
Netto response:	1.077	82

1.6 Veldwerk

Het veldwerk van het onderzoek is uitgevoerd in de periode 22 april t/m 2 mei 2013.

De uitvoering van het veldwerk heeft plaatsgevonden conform de Nederlandse en Europese (Esomar) onderzoekrichtlijnen. Dit houdt onder meer in dat respondenten de garantie hebben gekregen dat hun anonimiteit wordt gerespecteerd (persoonsgegevens worden niet aan de opdrachtgever doorgespeeld of gekoppeld aan andere gegevens).

1.7 Weging

Om op basis van het steekproefonderzoek uitspraken over de populatie te kunnen doen, is het van belang dat de steekproef representatief is. Dit betekent dat de steekproef qua samenstelling zoveel mogelijk overeen moet komen met de populatie. Door differentiële non-repons wijkt de steekproef qua samenstelling af van de populatie. Om de invloed hiervan op de totaalresultaten te corrigeren zijn de resultaten gewogen.

MarketResponse maakt gebruik van een wegingsprogramma dat werkt met wegingstargets. Dit houdt in dat aan het programma een aantal targettabellen (matrices of alleen randtotalen) met populatiekenmerken wordt aangeboden. Deze gegevens worden door het programma vergeleken met de ongewogen steekproef. Door het toekennen van gewichten (de zogenaamde weefactoren) aan individuele respondenten zorgt het programma ervoor dat de steekproef qua samenstelling overeenkomt met de populatie (targets). Het programma 'zoekt' naar de optimale oplossing. Dit is de oplossing waarbij de targets zo dicht mogelijk worden benaderd, terwijl de weefactoren zo weinig mogelijk afwijken van het 'ideaal' (= weefactor 1).

Door de weging tellen antwoorden van personen in ondervertegenwoordigde groepen (in de steekproef) relatief zwaarder mee in het totaalresultaat; de antwoorden van oververtegenwoordigde groepen tellen juist minder zwaar mee.

In dit onderzoek is gewogen op de variabelen geslacht, leeftijd, opleiding en regio. De basis voor de wegingtargets wordt gevormd door de Gouden Standaard (internetters). In onderstaande tabel staan de variabelen en het weegtarget per categorie van de betreffende variabele.

	Target in Gouden Standaard in %	Percentage in netto steekproef in %
Geslacht		
- Man	49,89	50,05
- Vrouw	50,11	49,95
Leeftijd		
- 18-24 jaar	12,71	7,99
- 25-34 jaar	16,99	11,23
- 35-44 jaar	20,18	22,19
- 45-54 jaar	20,40	24,98
- 55-64 jaar	16,56	18,66
- 65 jaar of ouder	13,95	14,95
Opleiding		
- Hoger	36,31	41,17
- Midden	42,97	34,54
- Laag	20,72	18,29
Regio (Nielsen)		
- Drie grote steden	11,70	12,91
- West	29,30	31,10
- Noord	10,21	9,94
- Oost	20,84	17,55
- Zuid	23,89	24,05
- Randgemeenten	4,06	4,46

De weging is uitgevoerd op de netto steekproef. Het onderzoek heeft een wegefficiëncy van 87,5%. Dit komt erop neer dat de effectieve steekproef 942 respondenten bedraagt.

De laagste weegfactor die is toegekend is 0,5 en de hoogste is 2,6.

1.8 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het onderzoek is gebaseerd op een steekproef, dat wil zeggen dat niet de gehele populatie is ondervraagd. Op basis van de met behulp van de steekproef verkregen gegevens kan een schatting worden gemaakt van de werkelijkheid. Van deze schatting kunnen we aangeven hoe nauwkeurig en betrouwbaar deze is. De nauwkeurigheid van de resultaten wordt aangegeven met marges of intervallen die bepaald worden door de omvang van de steekproef, het gevonden percentage en het betrouwbaarheidsniveau. Meestal wordt een betrouwbaarheidsniveau van 95% aangehouden, hetgeen inhoudt dat er een kans van 95% is dat de schattingen correct zijn.

In de volgende tabel zijn de maximale en minimale afwijkingen aangegeven voor een aantal steekproefgroottes.

**marges bij verschillende steekproefgroottes en
een betrouwbaarheidsniveau van 95%**

	Steekproef- omvang	Maximale afwijking	Minimale afwijking
n=	50	13,9%	2,8%
n=	75	11,3%	2,3%
n=	100	9,8%	2,0%
n=	150	8,0%	1,6%
n=	200	6,9%	1,4%
n=	300	5,7%	1,1%
n=	400	4,9%	1,0%
n=	500	4,4%	0,9%
n=	700	3,7%	0,7%
n=	1000	3,1%	0,6%

1.9 Onderzoekbegeleiding

Het onderzoek werd begeleid door het volgende team:

Voor MarketResponse Nederland BV:

I.N. van Rooijen MSc.: research consultant
 drs. P. van Laar: senior data consultant
 M. Malestein MSc.: data consultant

Voor Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling:

drs. L. van Vliet senior adviseur